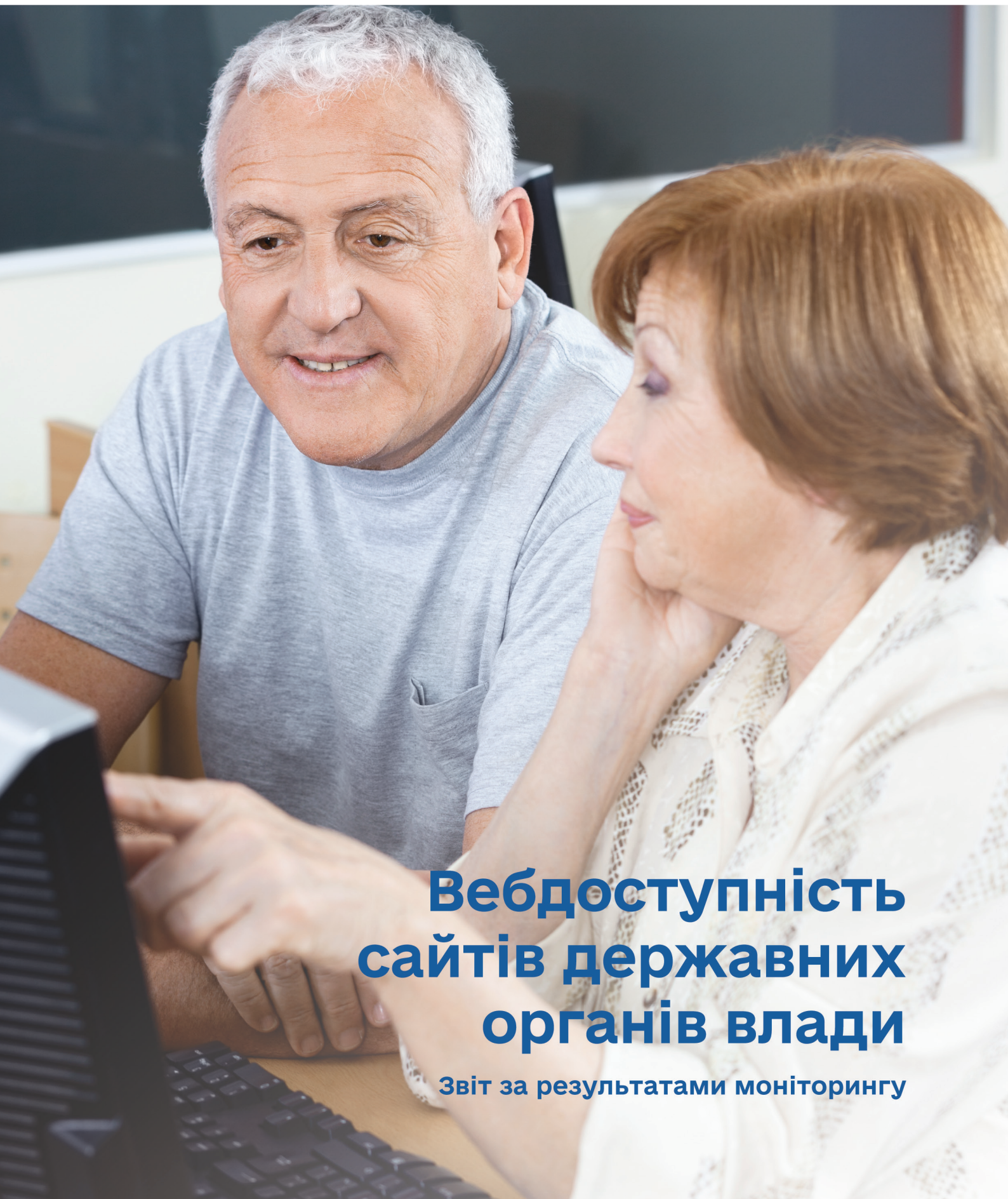

Проект
підтримки

Дія

 Швеція
Sverige

Вебдоступність сайтів державних органів влади

Звіт за результатами моніторингу

Моніторинг проведено в межах проєкту [«Цифрові, інклюзивні, доступні: підтримка цифровізації державних послуг в Україні»](#), що реалізується Програмою розвитку ООН в Україні у партнерстві з Міністерством цифрової трансформації України за підтримки Швеції. Думки, висновки чи рекомендації, викладені в цьому документі, належать автору і не обов'язково відображають погляди Програми розвитку ООН, Уряду Швеції та/або Міністерства цифрової трансформації України.

Автор методики моніторингу: Дмитро Попов, консультант із питань цифрової доступності в ПРООН в Україні, директор ТОВ «Лабораторія цифрової доступності», експерт із цифрової доступності в ПОГ «Ресурсний центр «Безбар'єрна Україна», ГС ВГО «Національна Асамблея людей з інвалідністю України», сертифікований спеціаліст Міжнародної асоціації фахівців з вебдоступності (IAAP WAS), член Ради з питань цифрової доступності для осіб з інвалідністю при Міністерстві цифрової трансформації України.

Жодна частина цього документа не може бути відтворена, збережена в пошуковій системі або передана в будь-якій формі та будь-якими засобами (зокрема електронними чи механічними), шляхом відеозапису або іншим чином без попереднього дозволу Програми розвитку ООН та/або Міністерства цифрової трансформації України.

Зміст

Вступ	4
Методологія дослідження	5
Резюме дослідження.....	6
Висновки та рекомендації.....	9
Технічні рекомендації щодо усунення причин недосягнення складових	9
Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 1	9
Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 2.....	10
Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 3.....	10
Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 4.....	10
Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 5.....	11
Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 6.....	11
Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 7.....	11
Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 8.....	11
Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 9.....	12
Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 10	12
Додаток 1. Технічний звіт за результатами моніторингу.....	13
Додаток 2. Методика моніторингу базової доступності.....	20

Вступ

У звіті наведено результати моніторингу базової доступності 100 державних онлайн-ресурсів, який проводиться другий рік поспіль з метою оцінювання доступності сайтів, виявлення недоліків та сприяння в їх усуненні.

Моніторинг було проведено за спеціальною методикою, розробленою 2021 року на замовлення Програми розвитку ООН в Україні. Методика містить вичерпні, зрозумілі й прості для виконання інструкції, якими органи державної влади можуть скористатися для ефективного оцінювання базової доступності вмісту й послуг. Повний текст методики вміщено у Додатку 2 до цього звіту.

Методика заснована на принципах Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) — найпоширеніших у світі настанов з оцінки вебдоступності. Ці настанови були розроблені з метою забезпечення єдиного спільного стандарту доступності вебвмісту, що задовольняє потреби окремих осіб, організацій та урядів на міжнародному рівні. Більшість країн Європи прийняли WCAG як обов'язковий стандарт для державних і муніципальних онлайн-ресурсів.

Україна вперше прийняла Настанови з доступності вебвмісту (WCAG) 2.0 у 2019 році в рамках внесення змін до Постанови КМУ №3 від 4 січня 2002 року та державного стандарту ДСТУ ISO/IEC 40500:2015 (на основі стандарту ISO/IEC 40500).

Упродовж 2022 року було затверджено ДСТУ EN 301 549:2022 на основі європейського стандарту EN 301 549, а також пройдено всі етапи підготовки й оприлюднення [офіційного українського перекладу](#) Настанов з доступності вебвмісту (WCAG) 2.1 відповідно до політик та процедур Консорціуму всесвітньої павутини (W3C). Український офіційний переклад WCAG 2.1 значно спрощує вивчення та використання Настанов для вітчизняних розробників, а також державних службовців, відповідальних за створення та модернізацію державних онлайн-ресурсів. Відповідно до [Плану пріоритетних дій уряду](#) у 2023 році очікується ухвалення постанови Кабінету міністрів України, за якою новий стандарт ДСТУ EN 301 549:2022 стане обов'язковим для вебсайтів органів виконавчої влади. Після цього, відповідно, набуде актуальності версія WCAG 2.1, на яку покликається цей стандарт.

Окрім того, на початку 2023 року за ініціатииви Міністерства цифрової трансформації та за підтримки ПРООН в Україні й уряду Швеції створено [освітній серіал «Вебдоступність»](#), що сприятиме підвищенню обізнаності про цифрову доступність та вдосконаленню практичних навичок державних службовців щодо створення безбар'єрного вмісту. У серіалі детально розповідається про стандарти цифрової доступності у світі й в Україні, пояснюється, чому так важливо їх дотримуватись, та як перевірити сайт або мобільний застосунок на відповідність вимогам цифрової доступності. Окрему увагу в цьому освітньому серіалі приділено результатам проведеного наприкінці 2021 року [моніторингу](#) базової доступності 100 державних онлайн-ресурсів, зокрема виявленим цифровим бар'єрам та рекомендаціям з їх усунення.

Під час проведення поточного моніторингу (15 жовтня 2022 р. — 4 січня 2023 р.) 13 із 100 сайтів, які досліджувалися в рамках першого моніторингу, виявилися неактивними, тому їх було замінено. Оскільки моніторинг спрямовано на висвітлення загального стану базової доступності, а не на рейтингування, навіть за умови заміни частини державних сайтів акцент усе одно зроблено на середні показники. Проте для належного відстеження динаміки змін порівняння даних виконано лише для 87 сайтів, які досліджувалися два роки поспіль.

Методологія дослідження

Методика моніторингу доступності державних сайтів передбачає перевірку показника рівня базової доступності з використанням автоматичного сканування сайту за допомогою спеціальних інструментів і проведення простих ручних тестів. Процедура моніторингу не вимагає від виконавця спеціальних знань.

Показник базової доступності містить такі складові:

1. Достатня контрастність тексту.
2. Наявність альтернативного тексту для всіх зображень.
3. Наявність доступного тексту для всіх гіперпосилань.
4. Наявність текстових міток для всіх кнопок.
5. Наявність текстових міток для полів форм.
6. Програмне визначення основної мови сторінки.
7. Відсутність помилок у коді сторінки.
8. Надання механізму для швидкого переходу до основного вмісту сторінки.
9. Маркування фокусу клавіатури.
10. Підтримка керування за допомогою клавіатури.

Оцінка досягнення показника та його складових здійснюється на основі оцінкових даних, отриманих у результаті візуального огляду сторінок сайту та аналізу їх коду за допомогою спеціальних плагінів, призначених для перевірки доступності.

Для перевірки складових 1–7 у цьому моніторингу використовувався автоматичний аналіз вебсторінки за допомогою розширення Accessibility Insights для браузера Google Chrome. Складові 8–10 перевіряються вручну.

Якщо за оцінковими даними складова показника:

- 1) **досягнута** – проставляється коефіцієнт вимірювання складової показника «1». У такому випадку оцінка дорівнює 1 балу;
- 2) **не досягнута** (або оцінкові дані відсутні) – проставляється коефіцієнт вимірювання показника «0». У такому випадку оцінка дорівнює 0 балів.

Показник базової доступності дорівнює сумі балів за всіма його складовими. Мінімальне значення показника — 0 балів; максимальне значення — 10 балів.

На основі показника базової доступності розраховується рівень базової доступності сайту:

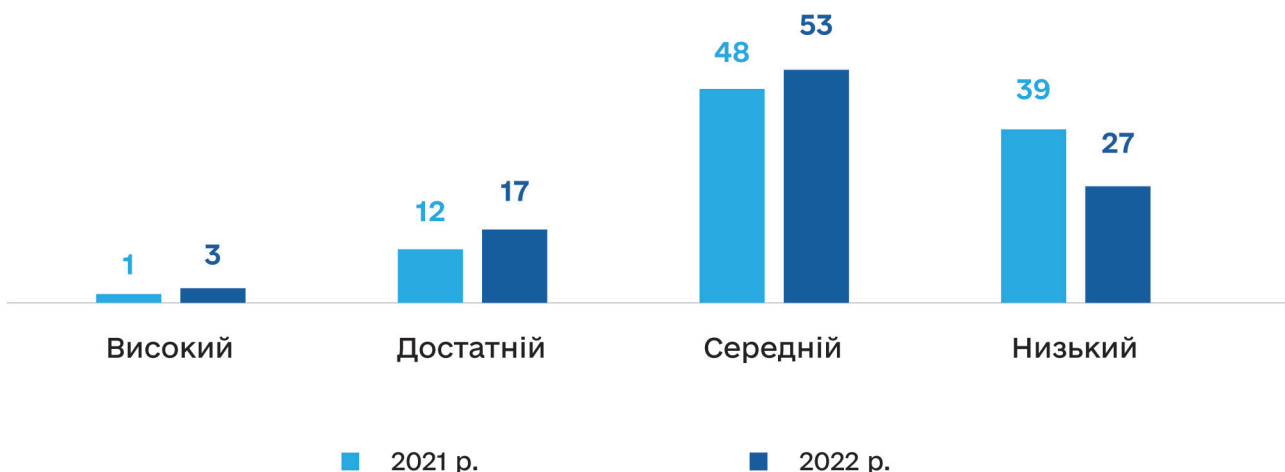
0-3 бали	Низький рівень
4-6 балів	Середній рівень
7-8 балів	Достатній рівень
9-10 балів	Високий рівень

Резюме дослідження

Під час дослідження було проаналізовано 100 вебсайтів органів виконавчої влади центрального та місцевого рівнів, враховано їхній *показник* базової доступності та *рівень* базової доступності, а також виконано порівняння результатів моніторингу за 2021 і 2022 роки для 87 сайтів, що оцінюються два роки поспіль.

Слід зазначити, що 13 вебсайтів, моніторинг яких здійснено у 2021 році, наразі виявилися неактивними, що передусім пов'язано із запровадженням у країні воєнного стану. Тож для повторного моніторингу у 2022 році перелік сайтів оновлено — відібрано інші 13 вебсайтів органів виконавчої влади.

За результатами дослідження виявлено, що лише одному із сайтів можна присвоїти максимальну оцінку базової доступності (10 балів). **Загалом, 3% вебсайтів мають високий рівень, 17% — достатній, 53% — середній і 27% — низький рівень базової доступності.** Детальні результати моніторингу наведено в Додатку 1 до цього звіту.

Графік 1. Динаміка рівня доступності державних вебсайтів

Високий рівень доступності мають три сайти: Електронний кабінет перевізника, доступний за адресою <https://e-services.dsbt.gov.ua>; запущений у 2022 році портал «Дія.Безбар'єрність» (адреса: <https://bf.dii.gov.ua>) та сайт Харківської обласної державної адміністрації (адреса: <https://kharkivoda.gov.ua>). Нагадаємо, що за результатами минулорічного моніторингу високим рівнем доступності характеризувався лише один вебсайт — вищезгаданий Електронний кабінет перевізника.

Найчастіше проблеми доступності пов'язані з недосягненням п'яти з десяти складових показника базової доступності, а саме: надання механізму для швидкого переходу до основного вмісту сторінки, достатня контрастність тексту, маркування фокусу клавіатури, наявність доступного тексту для всіх гіперпосилань, відсутність помилок у кодї сторінки. **Понад половина (52%) всіх досліджених сайтів не досягли цих складових.**

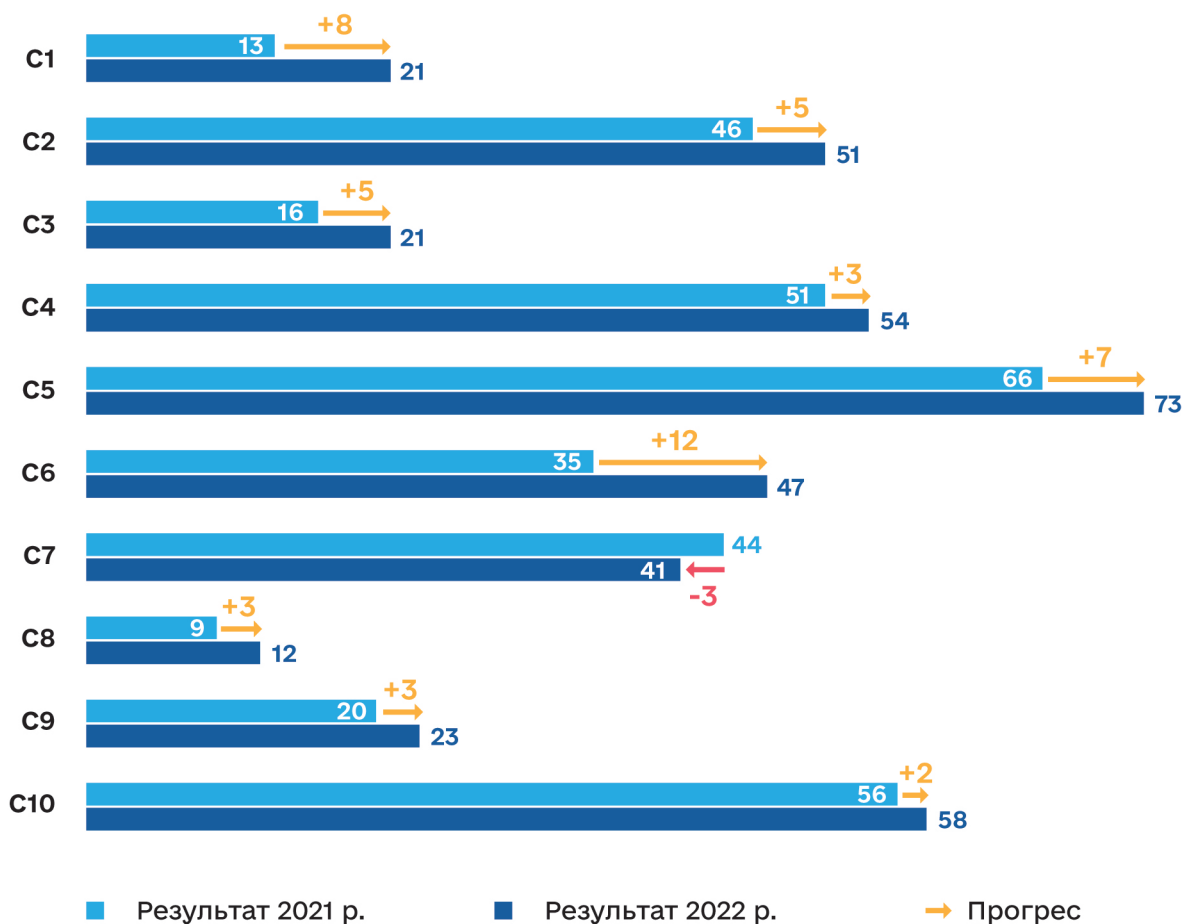
Як показує аналіз недосягнутих складових, найпоширенішими є такі помилки:

- відсутність механізму для швидкого переходу до основного вмісту, що ускладнює навігацію для повністю незрячих користувачів та користувачів із порушенням моторики;
- низька контрастність тексту, яка заважає людям із частковою втратою зору читати текст;
- відсутність видимого індикатора фокусу під час навігації за допомогою клавіатури, що робить таку навігацію недоступною для людей із частковою втратою зору або порушенням моторики;
- відсутність тексту для гіперпосилань, що робить їх незрозумілими для незрячих користувачів, які використовують програми зчитування з екрана;
- наявність помилок у кодї сторінки, зокрема у розмітці ARIA, що негативно впливає на роботу допоміжних технологій.

Найменш реалізовані критерії базової доступності	Відсоток від усіх перевірених вебресурсів
C8: Швидкий перехід до основного вмісту сторінки	16%
C1: Достатня контрастність тексту	28%
C3: Наявність доступного тексту для всіх гіперпосилань	30%

Порівняння результатів поточного моніторингу з результатами 2021 року для 87 сайтів, які оцінюються вдруге, дає таку статистику:

- 29 сайтів із 87 підвищили показник базової доступності, 49 мають такі самі результати, а 9 продемонстрували певний регрес.
- Серед 29 сайтів, щодо яких зафіксовано прогрес, 17 сайтів покращили результат на 1 бал, 6 сайтів — на 2 бали, 2 сайти — на 3 бали, 1 сайт — на 4 бали, 2 сайти — на 5 балів та 1 сайт — на 7 балів.
- Серед 9 сайтів, що регресували, 7 сайтів отримали оцінку, нижчу на 1 бал, а 2 сайти — нижчу на 2 бали.
- Серед сайтів, показник базової доступності яких у 2022 році зріс, лідерами є: вебсайт Львівської обласної державної адміністрації (адреса: <https://loda.gov.ua>) – прогрес 7 балів; сайт Міністерства енергетики України (адреса: <https://mev.gov.ua>) та сайт Реєстру суб'єктів освітньої діяльності (адреса: <https://registry.edbo.gov.ua>), показник базової доступності яких зріс на 5 балів.

Графік 2. Порівняння результатів моніторингу за два роки

Порівнюючи результати двох моніторингів для 87 сайтів, слід зазначити, що в цілому динаміка досягнення майже всіх складових є позитивною. Найбільший поступ спостерігаємо за складовою б, і це свідчить, що державні вебсайти покращили програмне визначення основної мови.

Винятком з точки зору динаміки є складова 7, що передбачає відсутність помилок у кодї сторінки. Відставання за цією складовою можна пояснити тим, що модернізація сайтів часто передбачає додавання нових складних компонентів із використанням технології WAI ARIA, а це вимагає певного досвіду та навичок її використання.

Отже, основний висновок дослідження такий: загальна динаміка змін є позитивною, адже кількість сайтів, рівень базової доступності яких покращився, перевищує кількість сайтів, у яких результат погіршився. Проте маємо зазначити, що **лише 1 із 100 вебсайтів є абсолютно доступним для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп громадян**. Усі інші проаналізовані вебсайти потребують удосконалення. У наступному розділі наведено детальні рекомендації щодо виправлення виявлених помилок у розрізі кожної з 10 складових.

Висновки та рекомендації

Дослідження показало, що на 99 зі 100 вебсайтів наявні проблеми з доступністю. Це означає, що електронні послуги, які надаються за допомогою цих онлайн-ресурсів, можуть бути частково або повністю недоступними, зокрема, для людей з інвалідністю та людей похилого віку.

З-поміж загальних рекомендацій щодо підвищення рівня доступності цих вебсайтів варто виокремити такі:

- Власникам вебсайтів, які мають низький або середній рівень базової доступності, рекомендовано ініціювати модернізацію сервісів з урахуванням потреб маломобільних груп громадян.
- Власникам вебсайтів, які мають достатній або високий рівень базової доступності, але не досягли всіх складових, рекомендовано під час наступної планової модернізації виправити наявні помилки доступності та врахувати всі потреби маломобільних груп громадян.
- Усім власникам сайтів рекомендовано періодично проводити аудит доступності електронних ресурсів і вчасно виправляти знайдені помилки.

Технічні рекомендації щодо усунення причин недосягнення складових

За результатами аналізу помилок, унаслідок яких не забезпечено складові базової доступності, сформульовано низку технічних рекомендацій, які необхідно враховувати під час модернізації вебсайтів.

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 1 «Достатня контрастність тексту»

- Необхідно підібрати кольори тексту й тла так, щоб:
 - а) звичайний текст мав коефіцієнт контрастності щонайменше 4,5:1;
 - б) великий текст (18 точок або 14 точок напівжирний) мав коефіцієнт контрастності не менше 3:1.

Примітка: текст, що є частиною неактивного компонента інтерфейсу, частиною логотипу або назви бренду, не вимагає контрасту.

Щоб перевірити контраст двох кольорів, можна скористатися відповідним спеціальним інструментом, наприклад: <https://webaim.org/resources/contrastchecker/>

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 2

«Наявність альтернативного тексту для всіх зображень»

- Необхідно надати всім зображенням, важливим для розуміння вмісту, належний альтернативний текст за допомогою **html**-атрибута **alt** або відповідного поля в адміністративній панелі сайту.
 - а) Приклад належного альтернативного тексту для логотипа: **alt="Логотип Дія"**.
 - б) Приклад належного альтернативного тексту для банера: **alt="Пейзаж із логотипом Microsoft Edge, що витає над водою"**.
- Усі декоративні (неінформативні) зображення необхідно приховати від допоміжних технологій за допомогою порожнього альтернативного тексту (приклад: **alt=""**).

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 3

«Наявність доступного тексту для всіх гіперпосилань»

- Необхідно переконатися, що всі гіперпосилання пов'язані з видимим текстом або зображенням (наприклад, піктограмою).
- Якщо замість тексту використовується зображення, необхідно переконатися, що це зображення має належний альтернативний текст.
- Необхідно переконатися, що текст посилання дає змогу зрозуміти мету цього посилання.
- Якщо неможливо додати видимий текст для посилання, оскільки використовується піктограма або зображення тексту, необхідно додати атрибут **aria-label** (приклад: **aria-label="Дізнатись більше про проєкт Дія"**).

*Примітка: атрибут **aria-label** дає змогу додати текстову мітку, що не відображається візуально, а доступна лише для програм зчитування з екрана — скрінрідерів, якими користуються незрячі користувачі.*

Приклад належного тексту для посилання на сторінку в соціальній мережі, доданого за допомогою атрибути **aria-label**: **aria-label="Дія у Facebook (відкриється у новому вікні)"**.

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 4

«Наявність текстових міток для всіх кнопок»

- Необхідно переконатися, що всі кнопки мають текстову мітку.
- Якщо замість видимої текстової мітки використовується зображення (наприклад, піктограма), необхідно переконатися, що це зображення має належний альтернативний текст.
- Необхідно переконатися, що текстова мітка кнопки дає змогу зрозуміти призначення цієї кнопки.
- Якщо неможливо додати видиму текстову мітку для кнопки або альтернативний текст для зображення, пов'язаного з цією кнопкою, необхідно додати атрибут **aria-label** (приклад: **aria-label="Авторизуватись"**).

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 5

«Наявність текстових міток для полів форм»

- Необхідно переконатися, що всі поля, прапорці, радіокнопки та списки вибору мають видиму мітку, яка програмно пов'язана з цим полем. Щоб пов'язати мітку з полем, слід використовувати тег `<label>` з атрибутом `for` або `aria-labelledby`.
- Необхідно переконатися, що замість мітки не використовується атрибут `placeholder`, а отже, після введення інформації в поле мітка не зникає. Атрибут `placeholder` має використовуватися лише для демонстрації прикладу введення даних.
- Необхідно переконатися, що текст мітки дає змогу зрозуміти призначення поля.
- Пошукова форма, що позначена певним чином і має поруч кнопку із піктограмою пошуку (зображення лупи), не обов'язково повинна мати видиму мітку, але в такому разі рекомендовано додавати до пошукового поля мітку для користувачів програм зчитування з екрана, використовуючи атрибут `aria-label` (приклад: `aria-label="Пошук"`).

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 6

«Програмне визначення основної мови сторінки»

- Необхідно встановити для елемента `<html>` атрибут `lang` із коректним значенням:
 - а) На сторінках, мова вмісту яких українська, необхідно встановити атрибут `lang="uk"`. Примітка: значення `"ua"` є некоректним.
 - б) На сторінках, мова вмісту яких англійська, необхідно встановити `lang="en"`.

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 7

«Відсутність помилок у кодї сторінки»

- На сторінці не можна використовувати кілька елементів із однаковим ідентифікатором (атрибутом `id`).
- Якщо на сайті використовується ARIA-розмітка, її використання має обов'язково відповідати специфікації **WAI-ARIA**¹.

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 8

«Надання механізму для швидкого переходу до основного вмісту сторінки»

- Необхідно додати в шапці сайту посилання для швидкого переходу до основного вмісту².
Принцип роботи механізму такий: користувач, відкривши сторінку, натискає клавішу **tab** → фокус потрапляє на посилання **“Перейти до основного вмісту”** → користувач натискає клавішу **enter** → фокус переноситься на початок основного вмісту сторінки, оминаючи меню та інший дрюгорядний вміст.

¹ Огляд WAI-ARIA. URL: <https://www.w3.org/WAI/standards-guidelines/aria/>

² Використання посилань для швидкого переходу до основного вмісту сторінки. URL: <https://webaim.org/techniques/skipnav/>

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 9

«Маркування фокусу клавіатури»

- Необхідно перевірити, чи не використовується **CSS**-властивість **outline: none**; якщо використовується — слід видалити її з файлу стилів (**CSS**); після цього браузер позначатиме фокус автоматично. Цього достатньо для відповідності вимогам.
- Рекомендовано додати покращені стилі фокусу. Покращення можуть передбачати інший колір тла, інший колір фокусу, контур або рамку.

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 10

«Підтримка керування за допомогою клавіатури»

- Стандартні інтерактивні елементи, як-от кнопки (**<button>**), посилання (****), поля (**<input>**), списки вибору (**<select>**) тощо, завжди доступні для керування за допомогою клавіатури. Ця можливість підтримується в усіх операційних системах. Проблеми з доступністю зазвичай пов'язані з використанням власних (кастомних) інтерактивних елементів. Отже, рекомендовано за можливості використовувати стандартні інтерактивні елементи.
- Якщо використовується власний інтерактивний елемент, необхідно переконатися, що він має атрибут **tabindex="0"**.
- Якщо використовується власний складний інтерактивний елемент (комбінований список, радіокнопки, карусель), необхідно переконатися, що роль, стан та інші властивості елементів передаються допоміжним технологіям за допомогою **ARIA**. Рекомендовано порівняти розмітку **ARIA** на сайті зі зразком на сайті **WAI-ARIA**³.

3 Практики WAI-ARIA. URL: <https://www.w3.org/TR/wai-aria-practices-1.1/>

Додаток 1.

Технічний звіт за результатами моніторингу

I. Загальна інформація

Назва показника	Базова доступність
Звітний період із	15 жовтня 2022
Звітний період до (включно)	4 січня 2023
Джерело даних	Браузер: Google Chrome 108.0.5359.126. Розширення для браузера: Accessibility Insights for Web 2.36.1 (Axe-core 4.4.1)

II. Вебсайти, складові показника та їх оцінки

У таблиці 1 наведено результати оцінювання складових показника базової доступності 100 вебсайтів.

Скорочення, що використовуються у таблиці 1:

С1–С10 — оцінка відповідної складової (від складової 1 до складової 10).

ОБД — оцінка базової доступності за 2022 рік (поточний).

ОБД 2021 — оцінка базової доступності за 2021 рік.

П — (прогрес) різниця оцінки базової доступності 2022 р. і оцінки базової доступності 2021 р.

Н — результати порівняння недоступні, оскільки сайт оцінюється вперше.

Таблиця 1. Результати моніторингу

#	Посилання	Назва	С1	С2	С3	С4	С5	С6	С7	С8	С9	С10	ОБД	ОБД 2021	П
1.	https://www.kmu.gov.ua/	Сайт Кабінету Міністрів	0	1	0	1	0	0	0	1	0	1	4	4	0
2.	https://www.president.gov.ua/	Офіційне інтернет-представництво Президента України	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	2	2	0
3.	https://www.rada.gov.ua/	Офіційний вебпортал Верховної Ради України	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	3	2	1
4.	https://ssu.gov.ua/	Сайт Служби безпеки України	0	1	0	1	0	1	0	0	0	1	4	3	1
5.	https://bank.gov.ua/	Сайт Національного банку України	0	1	1	1	1	1	0	0	1	0	6	5	1

#	Посилання	Назва	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	ОБД	ОБД 2021	П
6.	https://minagro.gov.ua	Міністерство аграрної політики та продовольства	0	1	0	1	1	0	0	0	0	1	4	2	2
7.	https://mev.gov.ua	Міністерство енергетики України	0	1	0	0	1	1	1	1	1	0	6	1	5
8.	https://minre.gov.ua/	Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій	0	1	0	1	1	1	0	1	0	1	6	6	0
9.	https://mms.gov.ua/	Міністерство молоді та спорту України	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	5	5	0
10.	https://thedigital.gov.ua/	Міністерство цифрової трансформації України	0	1	0	1	1	1	0	1	0	1	6	5	1
11.	https://www.me.gov.ua/	Міністерство економіки України	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	3	3	0
12.	http://mvs.gov.ua/	Міністерство внутрішніх справ України	1	0	0	0	1	1	0	1	1	1	6	5	1
13.	https://mepr.gov.ua/	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	2	3	-1
14.	https://mfa.gov.ua/	Міністерство закордонних справ України	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	2	2	0
15.	https://mtu.gov.ua/	Міністерство інфраструктури України	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	4	3	1
16.	https://mkip.gov.ua/	Міністерство культури та інформаційної політики України	0	0	0	1	1	0	1	0	0	1	4	4	0
17.	https://www.mil.gov.ua/	Міністерство оборони України	0	0	0	1	1	1	1	0	1	1	6	3	3
18.	https://mon.gov.ua/ua	Міністерство освіти і науки України	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	5	3	2
19.	https://moz.gov.ua/	Міністерство охорони здоров'я України	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	3	4	-1
20.	https://www.minregion.gov.ua/	Міністерство розвитку громад та територій України	0	0	0	1	1	1	0	0	0	1	4	4	0
21.	https://www.msp.gov.ua/	Міністерство соціальної політики України	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	7	4	3
22.	https://mva.gov.ua/ua	Міністерство у справах ветеранів України	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	3	3	0
23.	https://mof.gov.ua/uk	Міністерство фінансів України	0	1	0	1	1	1	1	0	0	1	6	6	0
24.	https://minjust.gov.ua/	Міністерство юстиції України	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	4	4	0

#	Посилання	Назва	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	ОБД	ОБД 2021	П
25.	https://mspu.gov.ua	Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	3	4	-1
26.	https://id.gov.ua/	Інтегрована система електронної ідентифікації	0	0	1	1	1	0	1	0	0	1	5	5	0
27.	https://data.gov.ua/	Єдиний державний вебпортал відкритих даних	1	0	1	1	1	0	0	0	0	1	5	5	0
28.	https://diia.gov.ua	Загальнодержавний сервіс «Дія»	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	2	2	0
29.	https://osvita.diia.gov.ua	Дія.Цифрова освіта	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	2	2	0
30.	https://business.diia.gov.ua	Дія.Бізнес	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	7	7	0
31.	https://court.gov.ua/fair/	Пошук судових справ	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	5	Н	Н
32.	https://guide.diia.gov.ua/	Гід з державних послуг	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	5	6	-1
33.	https://center.diia.gov.ua/	Дія Центр	0	1	0	0	1	1	1	0	0	0	4	4	0
34.	https://city.diia.gov.ua/	Дія City	1	0	0	1	1	1	0	0	0	1	5	4	1
35.	https://e.land.gov.ua/services	Вебресурс електронних послуг Держгеокадастру	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	7	7	0
36.	https://cabinet.tax.gov.ua/	Електронний кабінет платника податків ДПС	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	8	6	2
37.	https://asvpweb.minjust.gov.ua/#/search-debtors	Пошук виконавчих проваджень	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	3	Н	Н
38.	https://portal.pfu.gov.ua/sidebar/Templates/Default	Портал електронних послуг ПФУ	0	0	1	1	1	0	1	0	0	0	4	4	0
39.	https://rezerv.gov.ua/	Державне агентство резерву України	1	0	0	1	1	1	1	0	0	0	5	Н	Н
40.	https://policy.mtsbu.ua/	Перевірка чинності страхового полісу ОСАГО	0	1	1	1	1	0	0	1	0	1	6	Н	Н
41.	https://corruptinfo.nazk.gov.ua/	Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення	0	0	1	1	0	1	0	0	1	1	5	Н	Н
42.	https://legalaid.gov.ua/	Безоплатна правова допомога	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	8	Н	Н
43.	https://fju.gov.ua	Державний фінмоніторинг	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	7	Н	Н

#	Посилання	Назва	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	ОБД	ОБД 2021	П
44.	https://e-services.davr.gov.ua	Портал електронних послуг, Державне агентство водних ресурсів України	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	8	8	0
45.	https://e-services.msp.gov.ua/	Призначення допомоги при народженні дитини	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	7	7	0
46.	https://wanted.mvs.gov.ua/passport/	Перевірка паспорта в базі викрадених або втрачених	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	7	Н	Н
47.	https://dmsu.gov.ua/services/online.html	Запис до електронної черги онлайн	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	3	3	0
48.	https://bf.dii.gov.ua/	Дія.Безбар'єрність	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	Н	Н
49.	https://www.spfu.gov.ua/	Фонд державного майна України	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	3	3	0
50.	https://dpsu.gov.ua/ua/map	Інтерактивна мапа пунктів пропуску / КПВВ	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2	4	-2
51.	https://lms.e-school.net.ua/	Всеукраїнська школа онлайн	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	8	Н	Н
52.	https://registry.edbo.gov.ua/	Реєстр суб'єктів освітньої діяльності	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	8	3	5
53.	https://e-services.dsns.gov.ua/	Портал електронних послуг	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	7	7	0
54.	https://e-services.dsbt.gov.ua/?#/	Електронний кабінет перевізника	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	9	9	0
55.	https://spending.gov.ua/login	Єдиний вебпортал використання публічних коштів	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	3	3	0
56.	https://acskidd.gov.ua/manage-certificates	Повторне (дистанційне) формування сертифікатів за електронним запитом	0	0	0	1	0	1	0	0	1	1	4	3	1
57.	https://czo.gov.ua/verify	Онлайн-сервіс перевірки кваліфікованого електронного підпису чи печатки для електронних документів	0	0	0	1	1	1	1	0	1	1	6	5	1
58.	http://eia.menr.gov.ua/uk/cases	Єдиний реєстр з оцінки впливу на довкілля	0	1	0	0	1	1	1	0	0	1	5	5	0
59.	https://info.edbo.gov.ua/edu-documents/	Реєстр документів про освіту	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	6	4	2
60.	https://dsns.gov.ua/	ДСНС	1	0	0	0	1	1	0	1	0	1	5	Н	Н
61.	https://id.court.gov.ua/	Електронний суд	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	8	7	1

#	Посилання	Назва	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	ОБД	ОБД 2021	П
62.	https://online.minjust.gov.ua/dokumenty/choise	Онлайн Будинок юстиції	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	3	3	0
63.	https://wanted.mvs.gov.ua/searchtransport/	Транспортні засоби у розшуку	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	7	6	1
64.	https://petition.president.gov.ua/	Електронні петиції, Представництво Президента України	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	4	4	0
65.	https://itd.rada.gov.ua/services/Petitions	Електронні сервіси	0	1	1	1	0	0	1	0	1	1	6	7	-1
66.	http://www.drlz.com.ua/	Реєстр лікарських засобів	1	0	1	1	1	0	1	0	1	1	7	Н	Н
67.	https://court.gov.ua/affairs/sudytax/	Реквізити для сплати судового збору, формування квитанції або онлайн-сплати	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	5	5	0
68.	http://www.reyestr.court.gov.ua/	Єдиний державний реєстр судових рішень	0	1	1	1	0	0	1	0	1	1	6	6	0
69.	https://ek-cbi.msp.gov.ua/	Електронний кабінет особи з інвалідністю	1	0	1	0	1	1	1	0	0	0	5	Н	Н
70.	https://usr.minjust.gov.ua/content/paid-search/paid-extract	Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань	0	1	1	0	0	1	0	0	1	1	5	5	0
71.	https://ern.minjust.gov.ua/pages/default.aspx	Єдиний реєстр нотаріусів	1	0	0	1	1	0	0	1	1	1	6	5	1
72.	https://apostille.minjust.gov.ua/	Єдиний реєстр апостилів	0	1	0	0	0	0	1	0	1	1	4	4	0
73.	https://passport.org.ua/poslugi	Послуги Центрів «Паспортний сервіс»	1	1	0	1	1	0	0	1	0	1	6	6	0
74.	https://e-construction.gov.ua/	Портал державної електронної системи у сфері будівництва	0	1	0	1	1	0	1	0	1	1	6	4	2
75.	https://usr.minjust.gov.ua/content/free-search	Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (безкоштовний пошук)	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	7	7	0
76.	http://cg.gov.ua/	Чернігівська обласна державна адміністрація	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	3	2	1
77.	http://www.vin.gov.ua/	Вінницька обласна державна адміністрація	0	0	0	1	0	1	1	0	0	1	4	3	1

#	Посилання	Назва	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	ОБД	ОБД 2021	П
78.	http://voladm.gov.ua/	Волинська обласна державна адміністрація	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	4	4	0
79.	http://adm.dp.gov.ua/	Дніпропетровська обласна державна адміністрація	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	2	2	0
80.	http://dn.gov.ua/	Донецька обласна державна адміністрація	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2	2	0
81.	https://oda.zht.gov.ua/	Житомирська обласна державна адміністрація	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2	3	-1
82.	http://www.carpathia.gov.ua/	Закарпатська обласна державна адміністрація	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2	2	0
83.	http://www.zoda.gov.ua/	Запорізька обласна державна адміністрація	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	2	3	-1
84.	http://www.if.gov.ua/	Івано-Франківська обласна державна адміністрація	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2	2	0
85.	http://koda.gov.ua/	Київська обласна державна адміністрація	0	1	0	1	1	1	0	0	0	0	4	6	-2
86.	http://www.kr-admin.gov.ua/	Кіровоградська обласна державна адміністрація	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	5	5	0
87.	http://www.loga.gov.ua/	Луганська обласна державна адміністрація	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	5	3	2
88.	https://loda.gov.ua/	Львівська обласна державна адміністрація	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	7	0	7
89.	http://www.mk.gov.ua/	Миколаївська обласна державна адміністрація	0	0	0	1	1	1	0	0	0	1	4	3	1
90.	https://oda.odessa.gov.ua/	Одеська обласна державна адміністрація	1	0	0	0	1	1	0	1	0	1	5	4	1
91.	http://www.adm-pl.gov.ua/	Полтавська обласна державна адміністрація	0	0	0	1	1	1	1	0	0	1	5	5	0
92.	https://www.rv.gov.ua/	Рівненська обласна державна адміністрація	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2	2	0
93.	http://sm.gov.ua/	Сумська обласна державна адміністрація	1	0	0	1	1	1	1	0	0	1	6	5	1
94.	http://www.oda.te.gov.ua/	Тернопільська обласна державна адміністрація	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2	2	0

#	Посилання	Назва	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	ОБД	ОБД 2021	П
95.	http://kharkivoda.gov.ua/	Харківська обласна державна адміністрація	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	9	5	4
96.	http://khoda.gov.ua/	Херсонська обласна державна адміністрація	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	3	3	0
97.	http://www.adm.km.ua/	Хмельницька обласна державна адміністрація	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0	4	4	0
98.	http://ck-oda.gov.ua/	Черкаська обласна державна адміністрація	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	4	4	0
99.	https://bukoda.gov.ua/	Чернівецька обласна державна адміністрація	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	3	3	0
100.	https://grants.vzaimo.dii.gov.ua	Простір електронних конкурсів	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	4	4	0
Загалом досягнуто (в балах)			29	57	30	64	85	56	48	16	30	67			
Загалом досягнуто (у відсотках)			29	57	30	64	85	56	48	16	30	67			

Додаток 2.

Методика моніторингу базової доступності

Загальні положення

Ця Методика визначає:

- основні складові показника моніторингу рівня базової доступності вебсайтів державних органів влади для користувачів із порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату, мовлення та інтелектуального розвитку, а також із різними комбінаціями порушень відповідно до ДСТУ ISO/IEC 40500:2015 «Інформаційні технології. Настанова з доступності вебконтенту W3C (WCAG) 2.0» (далі — моніторинг доступності);
- величини балів, якими вимірюються зазначені складові;
- механізм здійснення оцінки досягнення показників і їх складових;
- складання та подання звітності про результати моніторингу (далі — звітність з моніторингу).

У Методиці терміни вживаються у значенні, наведеному в постанові Кабінету Міністрів України від 04.01.2002 року №3 «Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади» та ДСТУ ISO/IEC 40500:2015 «Інформаційні технології. Настанова з доступності вебконтенту W3C (WCAG) 2.0».

I. Складові показника доступності та величина балів, якими вони вимірюються

Перелік основних складових показника визначено в *Додатку А*.

Складові показника доступності базуються на ДСТУ EN 301 549:2022. Відповідність складових показника доступності критеріям стандарту WCAG 2.1 визначено в *Додатку 1*.

Складові показника доступності слід розуміти з урахуванням такого:

Складова 1. Достатня контрастність тексту — коефіцієнт контрастності будь-якого тексту на сторінці відносно тла становить не менше ніж 4,5:1.

Складова 2. Наявність альтернативного тексту для всіх зображень — усі зображення мають альтернативний текст, наданий за допомогою атрибуту alt. Якщо одне або кілька зображень не мають альтернативного тексту, **складова вважається недосягнутою**.

Складова 3. Наявність доступного тексту для всіх гіперпосилань — гіперпосилання мають видимий текст або ж, якщо замість видимого тексту використовується піктограма чи зображення, надається прихована текстова мітка, доступна для програм зчитування з екрана. Якщо одне або кілька гіперпосилань не мають доступного тексту, **складова вважається недосягнутою**.

Складова 4. Наявність текстових міток для всіх кнопок — кнопки мають видимий текст або, якщо замість видимого тексту використовується піктограма чи зображення, надається текстова мітка, доступна для програм зчитування з екрана. Якщо одна або кілька кнопок не мають текстової мітки, **складова вважається недосягнутою**.

Складова 5. Наявність текстових міток для полів форм — кожне поле має текстову мітку, яка описує його призначення і не зникає після введення інформації. Якщо одне або кілька полів не мають текстових міток або текстова мітка зникає після введення інформації у це поле, **складова вважається недосягнутою**.

Складова 6. Програмне визначення основної мови сторінки — основна мова сторінки вказана за допомогою атрибуту lang. Якщо атрибут lang відсутній або його значення не відповідає мові, якою подано вміст сторінки, **складова вважається недосягнутою**.

Складова 7. Відсутність помилок у кодї сторінки — код сторінки відповідає специфікації HTML та інших мов, які використовуються, наприклад WAI ARIA. Якщо сторінка містить більш ніж один елемент із однаковим значенням атрибута id або порушення правил розмітки WAI ARIA, **складова вважається недосягнутою**.

Складова 8. Надання механізму для швидкого переходу до основного вмісту сторінки — якщо перед основним вмістом сторінки розміщено меню або інший другорядний вміст, то в шапці сайту розташовано посилання, під час натискання на яке відбувається перехід до початку основного вмісту сторінки.

Складова 9. Маркування фокусу клавіатури — під час навігації за допомогою клавіатури положення фокуса клавіатури можна визначити візуально. Якщо під час навігації за допомогою клавіатури маркування одного або кількох елементів відсутнє, **складова вважається недосягнутою**.

Складова 10. Підтримка керування за допомогою клавіатури — всі гіперпосилання, кнопки, поля введення та інші елементи, які можуть отримувати фокус за допомогою мишки, також можуть отримувати фокус за допомогою клавіатури. Якщо один або кілька елементів, які можуть отримувати фокус мишки, не отримують фокус клавіатури, **складова вважається недосягнутою**.

II. Оціночні дані

Досягнення показника та його складових визначається на основі оцінкових даних, отриманих під час візуального огляду сторінок сайту та аналізу коду сторінок сайту за допомогою спеціальних інструментів, призначених для перевірки доступності.

Суб'єкти моніторингу та органи, які беруть участь у проведенні моніторингу, на власний розсуд визначають джерело оцінкових даних для кожної складової показника, якщо інше не визначено порядком інформаційної взаємодії між системою моніторингу та електронними інформаційними ресурсами зазначених суб'єктів і органів.

III. Оцінка досягнення показника базової доступності та його складових

Оцінка досягнення складових показника за одиницею вимірювання «1/0»

Якщо за оцінковими даними складова показника:

- 1) досягнута — проставляється одиниця вимірювання складової показника «1». У такому разі оцінка дорівнює 1 балу;
- 2) не досягнута — проставляється одиниця вимірювання показника «0». У такому разі оцінка дорівнює 0 балів.

Оцінка досягнення показника базової доступності за одиницею вимірювання «0-10»

Показник базової доступності дорівнює сумі балів усіх його складових.

Визначення рівня базової доступності

Рівень базової доступності сайту розраховується на основі показника базової доступності за нижченаведеною шкалою:

- 0–3 бали — низький рівень базової доступності;
- 4–6 балів — середній рівень базової доступності;
- 7–8 балів — достатній рівень базової доступності;
- 9–10 балів — високий рівень базової доступності.

IV. Порядок складання та подання звітності з моніторингу

Форма звітності з моніторингу визначена в *Додатку Б*. Вона складається із 3 розділів.

У розділі 1 «Загальна інформація»:

- у рядку «Назва показника» зазначається назва показника «Базова доступність»;
- у рядках «Звітний період із» та «Звітний період по» зазначаються відповідно дата початку та закінчення звітного періоду у форматі дд.мм.рррр. Датою початку поточного звітного періоду є дата, наступна за датою закінчення попереднього звітного періоду;
- у графі «Джерело даних» наводиться програмне забезпечення, яке використовувалося для збору даних.

У розділі 2 «Вебсайти, складові показника та їх оцінки»:

- у графі «Вебсайт» зазначається адреса вебсайту (наприклад: kmi.gov.ua);
- у графах «1», «2», ..., «10» зазначається відповідна оцінка складової від 1 до 10 для цього вебсайту (0 або 1);
- у графі «Базова доступність» наводиться значення показника «Базова доступність» цього вебсайту (від 0 до 10).

У розділі 3 «Перелік недосягнутих складових показника та рекомендації щодо усунення причин недосягнення» перераховуються складові показника, які не були досягнуті, а також рекомендовані дії, спрямовані на усунення зазначених причин.

Додаток А до Методики.

Складові показника базової доступності

Складова	Критерій успішності WCAG
1. Достатня контрастність тексту	1.4.3
2. Наявність альтернативного тексту для всіх зображень	1.1.1
3. Наявність доступного тексту для всіх гіперпосилань	4.1.2
4. Наявність текстових міток для всіх кнопок	4.1.2
5. Наявність текстових міток для полів форм	4.1.2
6. Програмне визначення основної мови сторінки	3.1.1
7. Відсутність помилок у кодї сторінки	4.1.1
8. Надання механізму для швидкого переходу до основного вмісту сторінки	2.4.1
9. Маркування фокусу клавіатури	2.4.7
10. Підтримка керування за допомогою клавіатури	2.1.1

Додаток Б до Методики.

Приклад Форми звітності з проведення моніторингу

I. Загальна інформація

Назва показника	Базова доступність
Звітний період із	
Звітний період до (включно)	
Джерело даних	(програмне забезпечення, яке використовувалося для збору даних)

II. Вебсайти, складові показника та їх оцінки

Вебсайт	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	Базова доступність
(site.gov.ua)											

III. Перелік недосягнутих складових показника та рекомендації щодо усунення причин недосягнення

_____ (код та назва складової)

Кількість сайтів, що не досягли цієї складової: ___%

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової: _____

